

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500241 Arqueologia	OT	3	0
2500241 Arqueologia	OT	4	0
2500501 Història	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Jesús Alturo Perucho

Correu electrònic: Jesus.Alturo@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

És aconsellable haver cursat prèviament l'assignatura de Paleografia.

Objectius

L'objectiu prioritari de la Diplomàtica és el d'establir el caràcter autèntic, fals o manipulat dels documents que serveixen de base a la reconstrucció de la nostra història. Ja es veu, doncs, que és una matèria fonamental per a la formació dels futurs historiadors. D'altra banda, també és un objectiu de l'assignatura ensenyar a reduir les dates formulades en còmputos antics al nostre calendari actual. Així mateix, s'ensenyar a interpretar el contingut bàsic de la documentació per mitjà de la redacció de registres, és a dir, resums de la informació essencial que ofereix cada document. Finalment, també s'introdueix als estudiants en la problemàtica de l'edició crítica dels documents i, eventualment, en la confecció de diplomataris.

Competències

Arqueologia

- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Utilitzar els principals mètodes, tècniques i instruments d'anàlisi en arqueologia.

Història

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Dominar els principals mètodes i tècniques propis de la diplomàtica
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les tècniques que permeten una comprensió ràpida i global del text llatí.
2. Aprendre de manera autònoma.
3. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
4. Comunicar-se tant oralment com per escrit en l'idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
5. Diferenciar críticament un diploma autèntic d'un altre de fals o interpolat.
6. Diferenciar críticament un diploma autèntic d'un de fals o interpolat.
7. Dominar la metodologia del treball paleogràfic per a les diferents etapes històriques.
8. Establir protocols de recerca per a projectes de recerca originals.
9. Fer servir els principals mètodes i tècniques propis de la diplomàtica.
10. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
11. Interpretar textos llatins escrits en prosa i en vers, aplicant el mètode filològic.
12. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
13. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
14. Reconèixer els diversos tipus d'escriptura llatina segons les èpoques i les regions per on es va estendre l'ús de l'alfabet llatí.
15. Reduir al nostre calendari actual els còmputos cronològics d'època antiga i medieval.
16. Regestar el contingut dels diplomes i alhora ser competent en l'edició crítica d'aquests.
17. Regestar, és a dir, resumir el contingut dels diplomes i alhora ser competent en la seva edició crítica.
18. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.
19. Utilitzar els instruments de recopilació d'informació tals com catàlegs bibliogràfics, inventaris d'arxiu i referències electròniques.
20. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.

Continguts

TEMARI:

1. Concepte i finalitat de la Diplomàtica com a ciència.
2. Origen i formació de la Diplomàtica.
3. Tendències historiogràfiques en l'estudi de la Diplomàtica.
4. El vessant pràctic de la Diplomàtica:
 - 4.1. Criteris de diferenciació de documents originals i còpies: les seves diverses tipologies.
 - 4.2. Criteris de diferenciació dels documents autèntics, falsos o interpolats.
 - 4.3. Normes crítiques de l'edició documental.
 - 4.4. Diversos sistemes de còmput cronològic antic i la seva reducció al calendari actual.
 - 4.5. Elaboració de registos.
 - 4.6. Confecció d'un diplomatari.

Metodologia

Les activitats formatives combinen els aspectes teòrics amb els pràctics amb la finalitat que l'estudiant sigui autònom en la lectura, transcripció i edició de documentació paraliterària, en la seva anàlisi i estudi crític i històric i recerca documental. La finalitat de l'assignatura és eminentment pràctica.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes presencials amb exposició dels principis teòrics bàsics i exercicis pràctics	39	1,56	5, 12, 15, 18
Tipus: Supervisades			
Tutories presencials i virtuals sobre exercicis d'edició documental, d'elaboració de registos i de còmput cronològic	33	1,32	2, 5, 12, 13, 15, 18, 20
Tipus: Autònomes			
Treball de l'assignatura i recensió crítica	73	2,92	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

Avaluació

L'avaluació serà contínua i es tindrà en compte la participació activa a classe. Atès que l'assignatura té una finalitat pràctica, la qualitat dels treballs realitzats sota supervisió del professor i de manera autònoma tindrà el pes de la nota i l'assistència i seguiment de les classes serà indispensable. Una part del temari són coneixements objectius, la majoria indispensables per a l'elaboració del treball, i per tant és recomanable d'avaluar-los en forma d'examen per a assegurar un bon desenvolupament de l'assignatura. El treball, en cas de ser suspès, no es pot recuperar, i, en aquest supòsit, l'estudiant té dret a fer un examen final pel valor dels dos examens parcials per pujar la nota.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
2 examens parcials.	20 %	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Participació activa en les classes i en els treballs presentats	10 %	1	0,04	2, 4, 5, 10, 12, 13, 15, 17, 18, 20
Treball de l'assignatura	70 %	1	0,04	2, 4, 5, 10, 12, 13, 15, 17, 18, 20

Bibliografia

1. Bresslau, H.: Manuale di diplomatica per la Germania e l'Italia. (Reed. Roma 1998).
2. Floriano Cumbreño, A.: Curso general de Paleografía y Paleografía y Diplomática españolas (Oviedo 1946).
3. Giry, A.: Manuel de diplomatique (Reed. Genève 1975).
4. Guyotjeannin, O.: Diplomatique médiévale (Paris 1993).